

Sikkerhedsdatablad
Lutensol ® TO 89

1. Identifikation af stoffet/præparatet og af virksomheden.

1.1 Produktidentifikator

Produktidentifikatorer Lutensol ® TO 89
Produktregistreringsnummer 418205

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser Industrielle kemikalier

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør Nymann Kemi A/S
Nyhåbsvej 2
8560 Kolind
Nødtelefon Giftlinien 82 12 12 12

2. Fareidentifikationer.

2.1 Mærkningselementer

Globally Harmonized System, EU (GHS)

Piktogram

Signalord Fare

Faresætninger

H318 Forårsager alvorlig øjenskade

H302 Farlig ved indtagelse

Sikkerhedssætninger (forebyggelse)

P280d Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse

Sikkerhedsdatablad
Lutensol ® TO 89

P270	Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt.
P264	Vask med meget vand og sæbe grundigt efter brug.
Sikkerhedssætninger (reaktion)	
P312	I tilfælde af ubehag ring til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P310	Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P301+P330	I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden.
Sikkerhedssætninger (bortskaffelse)	
P501	Indholdet/holderen bortskaffes i et sted til farligt eller speciel affald.
<u>I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]</u>	
Farebestemmende komponent(er) til etikettering: ISOTRIDECANOLETHOXYLAT	
<u>I henhold til direktiv 67/548/EØF eller 1999/45/EF</u>	
Faresymbol(er)	XN; sundhedsskadelig
	 Sundhedsskadelig
R-sætning(er)	
R22	Farlig ved indtagelse
R41	Risiko for alvorlig øjenskade
S-sætninger	
S39	Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm under arbejdet
S26	Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.

Denne mærkning er baseret på de på nuværende tidspunkt foreliggende anbefalinger fra CESIO. Det kan afvige fra eventuel mærkning, som alene er afledt af data fra afsnittene toksikologi og økologi. Dette tensid opfylder kriterierne for biologisk nedbrydelighed i henhold til EU Regulerings No. 648/2004 om vaske- og rengøringsmidler. Data til bekræftelse af dette er til disposition for medlemsstaternes kompetente myndigheder og vil kunne stilles til rådighed på direkte forespørgsel herfra eller på forespørgsel fra fabrikanter af vaske- og rengøringsmidler.

Sikkerhedsdatablad Lutensol ® TO 89

2.2 Klassificering af stoffet eller blandingen

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]

Acute Tox. 4 (oral)

Eye Dam./Irrit. 1

I henhold til direktiv 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Mulige farer Farlig ved indtagelse. Risiko for alvorlig øjenskade.

For de klassificeringer, der ikke er fuldt angivet i dette afsnit, er den fulde ordlyd anført i afsnit 16.

2.3 Andre farer

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]

Ingen særlige farer er kendt, når forskrifterne/anvisningerne for lagring og omgang bliver overholdt.

3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer.

3.1 Blandinger

Kemisk beskrivelse

Produkt baseret på

Poly(oxy- 1,2-ethanediyl), .alpha.-tridecyl-.omega.-hydroxy-, branched/Ref. No.: 02-2119552461-55-0000, Polymer (starting materials listed in EINECS)

I vand

Farlige indholdsstoffer (GHS)

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008

Poly(oxy- 1,2 –ethanediyl),.alpha.-tridecyl-.omega-.hydroxy-,branched/Ref.No.: 02-2119552461-55-0000, Polymer (starting materials listed in EINECS)

Indhold (W/W): 90 %

Farlige indholdsstoffer

I henhold til Direktiv 1999/45/EF

Acute tox. 4 (oral). Eye Dam./Irit. 1. H318, H302

Poly(oxy- 1,2 –ethanediyl),.alpha.-tridecyl-.omega-.hydroxy-,branched/Ref.No.: 02-2119552461-55-0000, Polymer (starting materials listed in EINECS)

Sikkerhedsdatablad
Lutensol ® TO 89**Indhold (W/W): 90%**

Faresymbol(er): Xn

R-Sætning(er): 22,41

For de klassificeringer, der ikke er fuldt angivet i dette afsnit, inklusiv farebetegnelser, faresymboler, R-sætninger og H-sætninger er den fulde ordlyd anført i afsnit 16.

4. Førstehjælpsforanstaltninger.**4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger****Forurenet tøj fjernes****Efter indånding**

Ro, frisk luft, lægehjælp

Ved hudkontakt

Vask grundigt med vand og sæbe

Ved kontakt med øjnene

Skyl straks grundigt i mindst 15 minutter under rindende vand med åbne øjne, kontakt øjenlæge.

Ved indtagelse

Skyl straks munden og drik derefter 200-300 ml vand, lægehjælp.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**Symptomer**

De vigtigste kendte symptomer og virkninger er beskrevet i mærkningen af produktet (se afsnit 2) og /eller i afsnit 11.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**Behandling**

Symptomatisk behandling (dekontamination, vitalfunktionen), ingen specifik modgift kendes.

5. Brandbekæmpelse.**5.1 Slukningsmidler****Egnet slukningsmiddel**

Vandforstøvningsstråle, tørpulver, skum.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**Sundhedsskadelige dampe**

Dannelse af røg/tåge. De nævnte stoffer/stofgrupper kan frigøres ved brand.

Sikkerhedsblad Lutensol ® TO 89

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Øvrigt

Kontamineret slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med de lokale myndigheders forskrifter.

6. Forholdsregler overfor udslip ved uheld.

Særlig fare for at skride, hvis produktet er løbet ud/blevet spildt.

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige

værnemidler og nødprocedurer

Anvend personlig beskyttelsesdragt. Informationer til personlig beskyttelsesudstyr, se punkt 8.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Forurennet vand opsamles. Må ikke komme i kloakanlæg/grundvand.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Ved store mængder

Produktet pumpes bort

Ved rester

Opsamles med egnede væskebindende materialer. Det materiale, der er opsamlet, bortskaffes i henhold til Miljøministeriets bestemmelser om bortskaffelse af affald.

6.4 Henvisning til andre punkter

Henvisning til andre punkter

Information om eksponeringskontrol/personlige værnemidler og forhold vedrørende bortskaffelse kan findes i sektion 8 og 13.

7. Håndtering og opbevaring.

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Forholdsregler for sikker

håndtering

Beskyttes mod fugtighed. Beholdere lukkes straks efter brug, idet produktet optager fugtighed fra omgivelserne. Ved forskriftsmæssig anvendelse er ingen særlige forholdsregler påkrævet.

Brand- og eksplosionsbeskyttelse

Ingen særlige forholdsregler påkrævet.

Sikkerhedsdatablad Lutensol ® TO 89

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Yderligere oplysninger til lagringsbetingelser

Beholderen opbevares tæt lukket på et tørt sted. Produktet bliver ikke beskadiget ved lave temperaturer eller frost. Beskyttes mod temperaturer over: 70 °C. Produktets egenskaber ændres irreversibelt ved overskridelse af grænsetemperaturen.

7.3 Særlige anvendelser

Særlige anvendelser

For de relevante identificerede anvendelser listet i afsnit 1, skal de nævnte anvisninger i dette afsnit 7 iagttages.

8. Eksponeringskontrol/personlige værnemidler.

8.1 Kontrolparametre

Indholdsstoffer hvis grænseværdier
skal overholdes på den enkelte
arbejdsplads

Ingen

8.2 Eksponeringskontrol

Personlige værnemidler

Beskyttelse af åndedrætsorganer

Åndedrætsværn ved udslip af dampe/aerosoler.
Partikelfilter med middel tilbageholdelsesevne for faste og flydende partikler (f.eks. EN 143 eller 149, type P2 eller FFP2).

Beskyttelse af hænder

Kemikaliebestandige beskyttelseshandsker (EN 374).
Egnede materialer også ved langvarig, direkte kontakt (anbefalet: Beskyttelsesindeks 6, svarende til >480 minutters gennemtrængningstid efter EN 374):
Nitrilgummi (NBR) – 0,4 mm materialetykkelse.
Yderligere bemærkning: Oplysningerne er baseret på egne forsøg, faglitterære oplysninger og informationer fra handskefremstillere eller udledt af analogislutninger fra lignende stoffer. Der skal tages hensyn til, at den daglige anvendelsestid for en kemikaliebeskyttelseshandske i praksis på grund af de mange påvirkningsfaktorer (f.eks. temperatur) kan være betydelig kortere end den i henhold til EN 374 bestemte gennemtrængningstid. På grund af store typeforskelle skal leverandørens anvisninger følges.

Sikkerhedsdatablad Lutensol ® TO 89

Beskyttelse af øjne	Tætsluttende beskyttelsesbriller (f.eks. EN 166) og ansigtsskærm.
Generelle beskyttelses- og hygiejneforanstaltninger	Behandles i overensstemmelse med god industriel hygiejne og sikkerhedsforanstaltninger. Det anbefales at benytte tæt arbejdsbeklædning.

9. Fysisk - kemiske egenskaber.

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form	Flydende	
Farve	Farveløs til gullig	
Lugt	Produktspecifik	
Lugtgrænse	Ingen eksisterende data	
pH-værdi	Ca. 7	(DIN EN 1262)
	(50 g/l, 23 °C)	
Dråbepunkt	< 5 °C	(DIN 51801)
Størkningstemperatur	< 5 °C	(DIN ISO 2207)
	(1.013 hPa)	
Kogepunkt	Ikke anvendelig	
Flammepunkt	>100 °C	(DIN 51758)
Fordampningshastighed	Ingen eksisterende data	
Antændelighed	Ikke selvantændelig	
Antændelsestemperatur	>200 °C	(DIN 51794)
Damptryk	< 0,1 hPa	
	(20 °C)	
Densitet	1,02 g/cm ³	(DIN 51757)
	(23 °C)	
Relativ Densitet	Ingen eksisterende data	
Relativ damptæthed (luft)	Ikke bestemt	
Opløselighed i vand	Opløselig	
Opløselighed (kvalitativ)		
opløsningsmiddel	Alkohol	
	Opløselig	
Selvantændelighed	Ikke selvantændelig	
Termisk nedbrydning	> 300 °C	
Viskositet, dynamisk	120 mPa.s	
	(23 °C)	

Sikkerhedsdatablad Lutensol ® TO 89

9.2 Andre oplysninger

Blandbarhed med vand

Vilkårlig blanding

Andre oplysninger

Hvis nødvendigt er andre fysiske og kemiske egenskaber angivet i dette afsnit., ingen.

10. Stabilitet og reaktivitet.

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet

Ingen farlige reaktioner, hvis forskrifter/henvisninger for lagring og håndtering overholdes.

Metalkorrosion

Der forventes ingen metalkorrosion

10.2 Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved overholdelse af forskrifterne/anvisningerne om lagring og håndtering

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner

Ingen farlige nedbrydningsprodukter ved forskriftsmæssig opbevaring og håndtering

10.4 Forhold, der skal undgås

Forhold, der skal undgås

Se afsnit 7 i sikkerhedsdatabladet – håndtering og opbevaring

10.5 Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås

Ætsemiddel, halogener, basisk affald, syrer, reaktive kemikalier

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen farlige nedbrydningsprodukter ved forskriftsmæssig opbevaring og håndtering

11. Toksikologiske oplysninger.

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Sikkerhedsdatablad

Lutensol ® TO 89

Eksperimentelle/beregnete data	LD50 rotte (oral): 500-2.000 mg/kg (OECD-retningslinie 423)
Irritation	
Eksperimentelle/beregnete data	Hudætsning/hudirritation kanin: ikke irriterende (OECD Guideline 404)
Alvorlig øjenskade/øjenirritation kanin	Lokalirriterende (OECD Guideline 405)
andre relevante informationer om toksicitet	Påstanden er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber

12. Miljøoplysninger.

12.1 Toksicitet

Fisketoksicitet

LC50 (96 h) 1-10 mg/l, Leuciscus idus

Akvatiske hvirvelløse dyr

EC50 (48 h) 1-10 mg/l. Produktet er ikke blevet testet. Oplysningerne er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber.

Vandplante

EC50 (72h) 1-10 mg/l. Produktet er ikke blevet testet. Oplysningerne er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber.

Mikroorganismer/effekt på aktivt slam

EC10 (17h) > 10.000 mg/l (DIN 38412 del 8). Produktet er ikke blevet testet. Oplysningerne er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Oplysninger om nedbrydelighed

> = 90 % bismuth-aktivt stof (mod. OECD 301E). Analogi: Vurdering foretaget ud fra kemisk sammenlignelige produkter. >60% CO₂-dannelse af den teoretiske værdi (28d) (OECD 301B; ISO 9439; 92/69/EØF, C.4-C). Biologisk let nedbrydelig. Analogi: Vurdering foretaget ud fra kemisk sammenlignelige produkter.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Vurdering af

bioakkumuleringspotentialet

Akkumulation i organismer forventes ikke.

Sikkerhedsdatablad Lutensol ® TO 89

12.4 Mobilitet i jord (og andre delområder hvis tilgængelige)

Bedømmelse af transport mellem miljøområder

Fra vandoverfladen fordamper stoffet ikke til atmosfæren. Adsorption til fast jord er mulig.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Resultater af PBT- og vPvB- vurdering

I henhold til Bilag XIV af Forordning (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH): Produktet indeholder intet stof, der opfylder PBT-kriterierne (persistent/bioakkumulativt/toksisk) eller vPvB-kriterierne (meget persistent/meget bioakkumulativt).

12.6 Supplerende oplysninger

Sumparametre

Kemisk Oxygenforbrug (COD): 2.100 mg/g

Øvrige økotoksikologiske henvisninger

Ved korrekt udledning af ringe koncentrationer i adapterede biologiske rensningsanlæg forventes ingen forstyrrelse af det aktiverede slams nedbrydningsaktivitet. Produktet bør ikke uden forbehandling udledes til vandløb.

13. Forhold vedrørende bortskaffelse.

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Metoder til affaldsbehandling

Destrueres i et godkendt anlæg. Udled ikke produktet til vandmiljøet eller kloak uden tilladelse.

Forurennet emballage

Ikke forurennet emballage kan genanvendes. Emballage, der ikke kan rengøres skal bortskaffes som stoffet.

14. Transportoplysninger.

Landtransport

ADR

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

RID

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Sikkerhedsdatablad Lutensol ® TO 89

Indenrigssøtransport

ADN

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Søtransport

IMDG

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Sea Transport

IMDG

Not classified as a dangerous good under transport regulations

Lufttransport

IATA/ICAO

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Air transport

IATA/ICAO

Not classified as a dangerous good under transport regulations

15. Oplysninger om regulering.

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Hvis yderligere lovgivning er gældende, der ikke allerede er anført andre steder i dette sikkerhedsdatablad, vil det være beskrevet i dette underpunkt.

Unge under 18 år som hovedregel ikke arbejde med dette produkt, jf. bekendtgørelsen om unges arbejde (Danmark).

16. Andre oplysninger.

Information til forudbestemt anvendelse: det foreliggende produkt er en teknisk vare og, hvis intet andet er specificeret eller aftalt, er det udelukkende til industrielt brug. Dette inkluderer den nævnte og anbefalede brug. Anden tilsigtet anvendelse bør diskuteres med producenten. Dette er især gældende ved anvendelse i produkter, som sælges en detail til offentligheden og som er underlagt specielle normer eller lovgivninger.

Den fulde ordlyd af klassificeringerne. Herunder farebetegnelse, faresymboler, R-sætninger og faresætninger, hvis nævnt i sektion 2 eller 3:

Sikkerhedsdatablad
Lutensol ® TO 89

Xn	Sundhedsskadelig
22	Farlig ved indtagelse
41	Risiko for alvorlig øjenskade
Acute tox.	Akut toksicitet
Eye Dam./Irrit.	Alvorlig øjenskade/øjenirritation
H318	Forårsager alvorlig øjenskade
H302	Farlig ved indtagelse

De oplysninger, som er i sikkerhedsdatabladet, er baseret på vores nuværende viden og erfaringer og beskriver produktet udelukkende med henblik på sikkerhedskrav. Oplysningerne beskriver ikke produktets egenskaber (produktspecifikation). En aftalt beskaffenhed eller egnethed af produktet til et bestemt anvendelsesområde kan ikke afledes af oplysningerne. Det påhviler modtageren af produktet at overholde ejendomsrettigheder samt eksisterende love og bestemmelser.

Dato: 2012

Forbehold om ansvar. Informationerne er baseret på vores nuværende viden og er tiltænkt som anvendelse for at beskrive produktets egenskaber med hensyn til sundhed, sikkerhed og miljø. Informationerne er efter vores kendskab korrekte og pålidelige på ovennævnte dato. Der gives ingen garanti herfor, eller for at oplysningerne er fuldstændigt dækkende. Modtagere af dette produkt er ansvarlige for overholdelse af gældende regler og forskrifter.

Nymann Kemi A/S
Nyhåbsvej 2
8560 Kolind
Tlf.: 86 39 18 00
Fax: 86 39 15 74